

Granskningsrapport Borås Stadshus AB

Stadsrevisionen • Borås

Rapport

Andreas Ekelund
Lekmannarevisorernas biträde

20
22

Till årsstämman i Borås Stadshus AB
Organisationsnummer 556547-5646

Granskningsrapport för år 2022

Vi – Nils-Gunnar Blanc och Ingwer Kliche - av Kommunfullmäktige i Borås Stad utsedda lekmannarevisorer i Borås Stadshus AB - har granskat bolagets verksamhet under år 2022.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har utgått från bedömning av risk och väsentlighet. Vi har samarbetat med bolagets auktoriserade revisor och nyttjat sakkunnigt biträde från Borås Stads Revisionskontor i vår granskning.

Vi bedömer att Borås Stadshus AB:s verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Granskningsresultat specificeras i granskningsredogörelse för Borås Stadshus AB 2022.

BORÅS 2023-03-02

Nils-Gunnar Blanc

Ingwer Kliche

Till styrelsen för Borås Stadshus AB

Granskningsredogörelse för år 2022

Enligt aktiebolagslagen 10 kap 3 § ska lekmannarevisorerna i den omfattning som följer av god revisionsredogörelse granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Revisionskontoret i Borås Stad har biträtt lekmannarevisorerna vid granskning av bolaget och upprättandet av granskningsredogörelsen. Granskningsredogörelsen är riktad till styrelsen och utgör en rapportering av väsentliga iakttagelser, avvikelserapportering och bedömningar avseende den genomförda granskningen. Granskningsredogörelsen utgör underlag för den granskningsrapport som lekmannarevisorn enligt lagstiftningen ska upprätta och som ska biläggas bolagets årsredovisning och behandlas på årsstämman. Granskningsrapporten bygger på en samlad bedömning av resultatet från den grundläggande granskningen och eventuella fördjupade granskningar som berör bolaget.

Granskningen tar sin utgångspunkt i lagstiftning, SKR:s God revisionsredogörelse samt Skyrevs och Starevs rekommendationer, med specificering utifrån en bedömning av risk och väsentlighet för bolaget. Åtgärder i förhållande till iakttagelser i föregående års granskning bedöms.

Väsentliga iakttagelser

Borås Stadshus AB - Moderbolaget

Borås Stadshus AB är ett av Borås Stad helägt bolag. Borås Elnät AB, Borås Energi och Miljö AB, Borås Djurpark & Camping AB, Borås kommuns Parkerings AB, Industribyggnader i Borås AB (inkl. dotterbolag), BoråsBorås TME AB, Akademiplatsen AB samt Inkubatorn i Borås AB är dotterbolag till Borås Stadshus AB. Samtliga dotterbolag förutom BoråsBorås TME AB (91 %) är helägda.

Processen för utveckling av ägastyrningen har fortsatt under 2022. Styrelsen i Borås Stadshus AB har som en del i detta haft sju arbetsmöten under året utöver ordinarie styrelsemöten. Under 2022 har styrelsen i Stadshus AB bl.a. arbetat med koncernens investeringsplaner, skuldutveckling och långsiktiga finansiering.

Borås Stadshus AB och de andra kommunala bolagen i Borås har under 2022 fått ett uppdaterat gemensamt ägardirektiv. Det nya gemensamma ägardirektivet anger bl.a. att Stadshus AB ska yttra sig i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till Kommunfullmäktige för ställningstagande. Dotterbolag och övriga bolag i Borås Stad ansvarar för att lyfta ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till Borås Stadshus AB, som vidare bereder ärendet för eventuellt ställningstagande av Kommunfullmäktige.¹ Borås Stadshus AB har genom förändringen fått en beredande roll när det gäller frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt i Borås Stads kommunala bolag.

Med start 2021 har Borås Stadshus AB begärt att alla Borås Stads bolag årligen ska inkomma med en bolagsstyrningsrapport. Av rapporten ska bl.a. framgå hur bolaget uppfyllt det kommunala ändamålet och befogenheterna samt hur bolaget levt upp till ägardirektiven. Syftet med rapporten utgår från det gemensamma ägardirektivet för Borås Stads bolag där Kommunfullmäktige uppdragit åt Borås Stadshus AB att utöva styrning av samtliga hel- och majoritetsägda bolag i Borås Stad. Samtliga bolag har inkommit med rapporten under 2022.

¹ Borås Stad: *Gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag*, 2022-03-24

Enligt det gemensamma ägardirektivet för Borås Stads kommunala bolag ska Borås Stadshus AB minst en gång per år lämna rapport till Kommunstyrelsen med fokus på ägardirektiv, Kommunfullmäktiges budget, analys och slutsatser från genomförda ägardialoger, viktiga policyfrågor samt övriga frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Borås Stadshus AB kommer att upprätta en rapport i dessa frågor vid styrelsens möte 13 mars 2023 för första gången.

Under 2022 har Borås Stadshus AB tagit fram en mall för självutvärdering till styrelserna i Borås Stads kommunala bolag. Mallen är ett stöd till styrelserna med att genomföra en årlig självutvärdering i enlighet med SKR:s principer för styrning av kommun- och regionägda bolag. I förslag till nytt gemensamt ägardirektiv för Borås Stads bolag finns en ny bestämmelse om att styrelsen årligen ska utvärdera sitt och VDs arbete. Utvärderingen ska skickas till Borås Stadshus AB.²

Borås Stadshus AB har under året genomfört ägardialoger med Borås Stads kommunala bolag. Dialog mellan ägaren och respektive bolag genomförs två gånger per år. När det gäller Borås Energi- och Miljö AB genomförs tre ägardialoger årligen.

I juni 2022 gjordes en politisk överenskommelse om en sammanslagning av Akademiplatsen AB och BoråsBorås TME AB. Borås Kongress flyttas över till IBAB/Eolus 6 AB.³ Förändringen medför bl.a. att Eolus 6 AB kommer att ha direktkontakt och ett eget hyresavtal med operatören i Borås Kongress. Genom förändringen kommer även det årliga underskott som funnits i Akademiplatsen AB att flyttas över till Eolus 6 AB. Förhållandena innebär att Eolus 6 AB kommer att behöva koncernbidrag framöver och att ett nytt ägardirektiv behöver tas fram för bolaget. Personalen i Akademiplatsen AB har under hösten flyttats över till BoråsBorås TME AB. Genom överenskommelsen kommer även förvaltning och kostnader när det gäller den s.k. ”gula zonen” i Textile Fashion Center att flyttas över till BoråsBorås TME AB. Akademiplatsen AB kommer att finnas kvar som bolag under 2023 och bl.a. genomföra en ny upphandling av driftoperatör till Borås Kongress.

Borås Stadshus AB:s VD och bolagsgrupp har under hösten arbetat tillsammans med Akademiplatsen AB, BoråsBorås TME AB och IBAB med att planera och genomföra bolagssammanslagningen. Under 2022 har bland annat de skatte- och momsmässiga konsekvenserna av förändringen utretts av en extern konsult.

² Borås Stad. Kommunstyrelsens protokoll 2023-02-06 § 43. Dnr KS 2022-00912 1.2.2.25

³ Överenskommelse rörande vissa frågor för mandatperioden 2023-01-01 – 2026-12-31, 2022-06-13

Borås Elnät AB

I september 2019 erhöll Borås Elnät AB Energimarknadsinspektionens beslut om sänkta intäktsramar. Intäktsramarna regleras i fyraårsperioder och beslutet gällde perioden 2020-2023. Ramen bolaget fick var 712 mnkr. Det innebär att ramen hamnade betydligt under tidigare nivå (2016-2019 låg intäktsramen på 845 mnkr). Den sänkta intäktsramen skulle påverkat bolaget i hög grad i och med sänkta intäkter för eldistribution. Bolaget har tillsammans med andra elbolag överklagat Energimarknadsinspektionens beslut om intäktsramar 2020-2023. I februari 2021 meddelades dom i ärendet som gav elbolagen rätt. Energimarknadsinspektionen överklagade beslutet till nästa instans. Kammarrätten meddelade i juni 2022 dom i frågan som bl.a. innebar att intäktsramsförordningen och tidigare domstolsavgöranden inte ska tillämpas vid beräkning av elnätsföretagens avkastning. Domen har överklagats till högsta förvaltningsdomstolen men nekats prövningstillstånd. Förhållandena innebär att Energimarknadsinspektionen ska ta fram nya intäktsramar för perioden 2020-2023. Hur dessa kommer att se ut är ännu oklart. Förhållandena skapar en osäkerhet för bolaget på intäktssidan.

Borås Elnät AB:s projekt 2031 som avser en expanderings av elnätet och nedläggning av en ny 130 kV-kabel runt Borås har fortsatt bedrivits under året. Bolaget har under året även bedrivit det s.k. mätarbytesprojektet (projekt FRAMM). Borås Elnät AB fick under 2021 i uppdrag från ägaren att kartlägga kapacitetsbehovet i elnätet för att klara Borås framtida utveckling. Uppdraget har återrapporterats till ägaren och Kommunfullmäktige under våren 2022.

Borås Elnät AB har under året undersökt hur bolaget kan arbeta med infrastruktur för laddning av elfordon. Bolaget har aktualiserat att en förändring av ägardirektivet behövs om bolaget ska vara en aktör när det gäller utbyggnad av laddinfrastruktur i staden. Borås Elnät AB fick under första delen av 2022, liksom andra elnätsbolag, i uppdrag av staten att betala ut elprisstöd från staten till bolagets kunder. Bolaget fick genom uppgiften betydande administrativt merarbete men har fått full täckning för sina egna kostnader.

Borås Energi och Miljö AB

Under året har bolaget arbetat med att ta fram en ny fjärrvärmestrategi och styrelsen beslutade om strategin 22 juni 2022. Bolagets sammanfattning av den nya fjärrvärmestrategin anger bl.a. att strategin är att följa anläggningarnas status kontinuerligt och att göra utbyte till ny teknik i ett senare skede när så är lämpligt. Den tekniska livslängden för avfallspannorna på Ryaverken är fram till cirka år 2035. Bolagets införsel av hushållsnära flerfacksinsamling har pågått under året. Projektet planeras vara slutfört under 2023 och samband med det kommer den optiska sopsorteringen på Sobacken att tas ur bruk.

Saneringen av slamlagunen på Gässlösa har inte påbörjats ännu. Ärendet avseende saneringen har beretts under 2022 och i början av 2023 behandlats av Kommunstyrelsen. Inget ställningstagande har gjorts om val av åtgärdsalternativ. Kostnader fördelas enligt ansvarsutredningen mellan Borås Stad 90 % och Borås Energi och Miljö AB 10 %.⁴

Borås Energi och Miljö AB har arbetat med att slutföra projekt EMC. Projektet har under 2021 helt fasats in i bolagets ordinarie organisation. EMC projektet hade en budget om 3 667 mnkr inkl. fördyrningen om 500 mnkr. Slutrapport av EMC projektet beslutades av styrelsen 24 februari 2022. Slutrapporten visar bl.a. att EMC projektet hade en slutkostnad för investeringen om 3 585 mnkr.⁵ Utfallet för EMC investeringen blev 13 % högre än ursprunglig investeringsbudget men 2 % lägre än reviderad budget. Färdigställande och driftsättning av anläggningarna som ingick i projektet blev ca 1,5 år försenat, bland annat på grund av begäran av överprövningar av de största entreprenaderna.⁶ I slutförhandling med entreprenörer i projekt EMC hade bolaget bl.a. krav på en entreprenör att isolering i kraftvärmeverket ska bytas ut. Tvisten har under 2022 lösts i ett skiljedomsförfarande. Skiljedomen gick i huvudsak i linje med bolagets anspråk och bolaget har tilldömts ersättning för att byta ut felaktigt installerade fasadelement i kraftvärmebyggnaden.

Borås Energi och Miljö AB har sedan 2019 bedrivit arbete avseende Borås framtida dricksvattenförsörjning. I oktober 2020 fattade Kommunfullmäktige inriktningsbeslut om framtida dricksvattenförsörjning. Bolaget gavs då bl.a. i uppdrag att genomföra detaljstudier av sjön Tolken som framtida dricksvattentäkt. Projektet i sin helhet består av tre olika faser. Det är först vid investeringsbeslut avseende andra etappen i FAS 2 som den totala investeringsutgiften för hela projektet kommer att bli känd. VA-verksamheten finansieras via VA-intäkter och det innebär att projektet kan ha en relativt stor påverkan på kommande års VA-taxeutveckling. Kommunfullmäktige beslutade 24 februari 2022 att välja sjön Tolken till framtida dricksvattentäkt och att ge Borås Energi och Miljö AB ett fortsatt projekteringsuppdrag. Borås Energi- och Miljö AB har under 2021 skickat tillståndsansökan för vattenuttag i Tolken till Mark- och miljödomstolen. Bolaget har i december 2022 bjudit in till skriftligt samråd för ansökan om tillstånd till nytt vattenverk i Dalsjöfors. Bolaget har under året även börjat göra undersökningar som avser att kartlägga förutsättningarna för nytt vattenverk och ledningar m.m. runt Gånghester, Dalsjöfors och Åspered. Bolaget har under 2021 fonderat medel för investeringen i nytt vattenverk. Ingen ny fondering gjordes under 2022 då VA-verksamhetens resultat var negativt.

Under de senaste åren har det varit en utmaning för bolaget att hitta en miljömässig och ekonomiskt fördelaktig användning av bolagets rågas. Bolaget har under en längre tid arbetat med frågan med målet att få till ett avtal om försäljning av rågas. Under 2022 tecknades ett samarbetsavtal mellan Borås Energi- och Miljö AB och St1 Sverige AB avseende biogasen i Borås. Borås Energi och Miljö AB kommer att fortsätta röta matavfall och avloppsslam och St1 kommer att förädla gasen och avyttra den på biogasmarknaden.

⁴ Borås Stad, Kommunstyrelsens protokoll, 2023-01-16 § 27. Dnr KS 2022-009481.1.2.1

⁵ Borås Energi- och Miljö AB: Slutrapport – Reinvestering i ett nytt kraftvärme- och avloppsreningsverk för nästa generations boråsare i en stad i utveckling. Energi- och Miljöcenter Sobacken, 2021-12-31: s 80.

⁶ Ibid. s 5

Borås Djurpark & Camping AB

Under året har parken haft ca 186 000 betalande besökare (år 2021: 220 000 besökare). Bolaget konstaterar att 2021 var ett exceptionellt bra år för bolaget, där många konkurrenter inte fick ha öppet hela året så som djurparken hade. Bolagets nya säsonger, halloween och julsäsongen, har fortsatt under 2022. Campingen har under året utvecklat sitt koncept att vara en citycamping. Det har påbörjats en långsiktig satsning att höja kvalitén på vandrarhem, stugor och servicehus.

Bolaget konstaterar att det för att locka fler besökare behövs större investeringar med ett större nyhetsvärde. Dessa investeringar arbetar bolaget med att skapa under en tioårsperiod i olika intervaller. Tillgången till området i Nordskogen skapar många möjligheter för djurparkens framtida expansion menar bolaget. Styrelsen har under 2022 tagit beslut om att bolaget bör arbeta i en riktning att tillföra mer än djuranläggningar i parken för att få kraften att locka fler besökare från ett större upptagningsområde. En extern konsult har under året arbetat vidare med att utreda hur parken kan utvecklas.

Borås kommuns Parkerings AB

Bolaget har under året fått en ny VD som började i augusti och ny ekonomichef. Bolaget har flyttat till nya lokaler på Bryggaregatan. Coronapandemin har påverkat bolaget i viss grad då beläggningen var lägre under första kvartalet. Bolaget har under året planerat för att uppföra ett parkeringshus på Makrillen 11 (vid Brodalsmotet). Projektet sker i samverkan med en privat aktör. Investeringen för bolagets del beräknas till ca 80 mnkr. Parkeringshuset beräknas vara klart under 2024. Bolagets långsiktiga investeringsplan visar även på ett tänkt mobiltetshus någon gång under 2027 till 2029.

I maj beslutades i en politisk överenskommelse att bolaget ska få ett utökat ansvar gällande bland annat att, ansvara för parkeringsprodukten i sin helhet. Idag ansvarar bolaget för ca 30 % av den kommunala parkeringen. En stor del av den kommunala parkeringen är idag oregerad. En arbetsgrupp där bolaget ingått arbetade förra året med att ta fram tre nya styrdokument för parkering i Borås; program för parkering, regler för parkering och villkor för parkeringsköp. Kommunstyrelsen har ännu inte tagit beslut om dessa.

IBAB-koncernen

IBAB:s styrelse har under 2022 antagit ny vision och affärsidé med långsiktiga mål för IBAB-koncernen. IBAB har under året haft dialog med hyresgästen om framtida planer för utveckling av Borås Arena. En förstudie om Borås Arena 3.0 har påbörjats under 2022. Under 2022 har IBAB även påbörjat en dialog med stiftelsen Blå Stjärnan. Dialogen avser utveckling av stiftelsens befintliga djursjukhus, alternativt nybyggnation av djursjukhus. En förstudie om djursjukhuset har påbörjats under 2022.

Dotterbolaget Eolus 6 ABs verksamhet är att äga, hyra ut och förvalta fastigheten Eolus 6 där Borås Kongress ligger. IBAB och dotterbolaget har under året arbetat med överflyttningen av Borås Kongress till bolaget.

Dotterbolaget Kv. Strömsdal 3 ABs verksamhet är att äga, hyra ut och förvalta fastigheterna Strömsdal 3 och 4 i Borås där bussdepån ligger. Kv. Strömsdal 3 ABs bedömning är att större investeringar behöver göras i framtiden för att fastigheten ska motsvara kundernas behov och kunna vara depå för framtidens busstrafik. En förstudie inom området kommer att genomföras under 2023 förutsatt att bolaget och Västtrafik AB enas om ett förstudieavtal. Under 2022 har bolaget påbörjat nödvändiga mark- och miljöundersökningar.

BoråsBorås TME AB

Pandemin orsakade under 2020 och 2021 svårigheter för BoråsBorås TME AB att bedriva arbetet med möten, arrangemang och att marknadsföra Borås. Under 2022 har både mötes- och hotellnäringsen återhämtat sig enligt bolaget. Bl.a. är antalet gästnätter i Borås under 2022 fler än före pandemin. Bolagets styrelse har under året fokuserat på bolagets inriktning och mål för 2022 och framåt. Bolaget har under året arbetat enligt en ny affärsplan.

BoråsBorås TME AB har under året arbetat med sammanslagningen av bolagets verksamhet med Akademiplatsen AB:s verksamhet.

Akademiplatsen AB

Akademiplatsen AB hyr Kongresshuset av det kommunala bolaget Eolus 6 AB till marknads- mässig hyra. Bolaget skall också hyra ut kongresshusets lokaler till en privat driftoperatör som skall sköta husets dagliga drift. Pandemin har även detta år påverkat bolaget. Driftoperatören i Borås Kongress har haft få bokningar i början på året på grund av restriktioner kring pandemin men tappet återhämtades under våren.

Bolaget har under året arbetat med sammanslagningen av bolagets verksamhet med BoråsBorås TME AB och flytt av verksamhet till Eolus 6 AB.

Inkubatorn i Borås AB

Bolaget har under 2022 fortsatt att erbjuda innovatörer, entreprenörer och nya tillväxtföretag ett anpassat affärsutvecklingsstöd för snabbare kommersiell marknadsetablering. Bolagets driftfinansiering baseras på medel från Borås Stad, Västra Götalandsregionen, Vinnova och Högskolan i Borås. Verksamheten omfattade vid årets slut 26 bolag i olika faser varav cirka hälften av kunderna har en textil inriktning. Fyra inkubatorskunder har gjort positiv exit under 2022.

Ekonomi

Moderbolaget Borås Stadshus AB:s ekonomiska resultat för 2022 är ett underskott om ca 3,1 mnkr (budget underskott om ca 3,0 mnkr) efter finansiella poster. Kommunfullmäktige har för året fastställt ett finansiellt mål för bolaget som innebär en soliditet om minst 50 %. Bolaget redovisar en soliditet om 63,6 % för 2022. Bolaget uppnår Kommunfullmäktiges finansiella mål.

Stadshuskoncernens resultat för 2022 är ca 128,1 mnkr (budget 2022 76,7 mnkr) efter finansiella poster. Koncernens resultat var föregående år ca 102 mnkr efter finansiella poster. Koncernens resultat 2022 har negativa avvikelser från budget inom Borås Stadshus AB – moderbolaget och Borås Djurpark & Camping AB. Positiva avvikelser från budget noteras i Borås Energi och Miljö AB, Borås Elnät AB, IBAB-koncernen, Borås kommuns Parkerings AB, BoråsBorås TME AB, Akademiplatsen AB och Inkubatorn i Borås AB. Under 2022 har soliditeten för koncernen ökat till 13,1 %.

Sammantaget visar bolagen i Stadshuskoncernen inkl. moderbolaget följande ekonomiska utfall för 2022.

Tabell 1. Ekonomiskt utfall och koncernbidrag, stadshuskoncernen 2022.

Bolag	Resultat efter finansiella poster 2022, mnkr	Erhållet (+) eller lämnat (-) koncernbidrag 2022, mnkr
Borås Stadshus AB - moderbolaget	-3,1	3,1
Borås Energi och Miljö AB	106,4	-10
Borås Elnät AB	69,9	-44,9
Borås Djurpark & Camping AB	-12,3	12,3
IBAB-Koncernen	22,2	-8
Borås kommuns Parkerings AB	14,7	0
BoråsBorås TME AB	-18,8	18,8
Akademiplatsen AB	-26,6	26,6
Inkubatorn i Borås AB	-2,1	2,1

Borås Stadshus AB har under året erhållit koncernbidrag från Borås Energi och Miljö AB med 10 mnkr, från Borås Elnät AB med 44,9 mnkr och från Industribyggnader i Borås AB med 8 mnkr. Av den totala summan på 62,9 mnkr har 3,1 mnkr använts till att täcka underskottet i moderbolaget, 18,8 mnkr har lämnats i koncernbidrag till BoråsBorås TME AB, 12,3 mnkr har lämnats till Borås Djurpark & Camping AB, 26,6 mnkr har lämnats till Akademiplatsen AB samt 2,1 mnkr har lämnats till Inkubatorn i Borås AB. Kommunfullmäktige har godkänt koncernbidragen. För att stärka Borås kommuns Parkerings AB:s egna kapital för framtida investeringar kommer bolaget få behålla sitt resultat.

Kommunfullmäktige har i samband med beslut om budget 2022 för de kommunala bolagen fastställt bl.a. resultat-/avkastningskrav, utdelningskrav och finansiella mål för bolagen i stadshuskoncernen. För 2022 redovisar bolagen måluppfyllelse/utfall i förhållande till Kommunfullmäktiges krav och mål enligt nedanstående.

Tabell 2. Kommunfullmäktiges krav och mål, stadshuskoncernen 2022.

Bolag	Resultat jämfört med budget 2022	Avkastnings-/ Resultatkrav	Finansiellt mål	Utdelningskrav
Borås Stadshus AB - moderbolaget	När inte budget 2022	Inget satt	Uppnår	Inget satt
Borås Energi och Miljö AB	När eller överträffar budget 2022	Uppnår inte	Uppnår inte	Uppnår
Borås Elnät AB	När eller överträffar budget 2022	Uppnår	Uppnår	Uppnår
Borås Djurpark & Camping AB	När inte budget 2022	Uppnår inte	Inget satt	Inget satt
IBAB-Koncernen	När eller överträffar budget 2022	Uppnår	Uppnår	Uppnår
Borås kommuns Parkerings AB	När eller överträffar budget 2022	Uppnår	Inget satt	Inget satt
Borås Borås TME AB	När eller överträffar budget 2022	Uppnår	Inget satt	Inget satt
Akademiplatsen AB	När eller överträffar budget 2022	Uppnår	Inget satt	Inget satt
Inkubatorn i Borås AB	När eller överträffar budget 2022	Uppnår	Inget satt	Inget satt
Antal ej uppnådda	2 av 9	2 av 8	1 av 4	0 av 3

Sammantaget har stadshuskoncernen under 2022 inte uppnått fem av Kommunfullmäktiges 24 olika budgetmål, resultat-/avkastningskrav, finansiella mål och utdelningskrav, vilket motsvarar ca 21 %. Samma måluppfyllelse var under 2021 att sex av 24 mål, krav m.m. inte var uppnådda, vilket motsvarade ca 24 %. Lekmannarevisorerna kan konstatera att måluppfyllelsen i dessa avseenden förbättrats med ca 3 procentenheter under 2022 jämfört med föregående år.

Borås Stadshus AB konstaterar i årsredovisningen att generellt förväntas den finansiella situationen i stadshuskoncernen de kommande åren vara ansträngd. Detta med anledning av generella kostnadsökningar och stigande räntenivåer. Dessa faktorer i kombination med fortsatt höga investeringsnivåer kommer förmodligen att få stor påverkan på kommande års taxenivåer m.m. Sedan tidigare påverkas den finansiella situationen av tillförd verksamhet med strukturella underskott samt Borås Energi och Miljö AB:s genomförda EMC-investering. Därtill påverkas Borås Elnät AB av sänkta intäktsramar för elnätsverksamheten och högre finansiella kostnader till följd av stora investeringar.

Intern kontroll

Styrelsen har ansvar för den interna kontrollen i bolaget. Enligt Borås Stads regler för intern kontroll ska styrelsen genomföra riskanalys, upprätta planer för och genomföra uppföljning av den interna kontrollen. Bolaget ska också anta regler och anvisningar för intern kontroll.

Styrelsen i Borås Stadshus AB har genomfört ett riskanalyisarbete som ligger till grund för planen för intern kontroll 2022. Riskanalysen identifierade 17 risker. Planen för intern kontroll fokuserade på risker på koncernnivå och omfattade sex kontrollmoment. Samtliga kontrollmoment har stämts av vid styrelsens arbetsmöten under året. Slutlig uppföljning av den interna kontrollen kommer att avrapporteras vid styrelsens möte i mars 2023. Styrelsen har 28 september 2020 fattat beslut om regler och anvisningar för intern kontroll.

Lekmannarevisorerna i Borås Stadshus ABs dotterbolag har bedömt den interna kontrollen i respektive bolag 2022 i enlighet med nedanstående. Bedömningarna specificeras i granskningsredogörelse för respektive bolag.

Tabell 3. Lekmannarevisorernas bedömning av intern kontroll, stadshuskoncernen 2022.

Bolag	Bedömning av Intern kontroll
Borås Stadshus AB - moderbolaget	Tillräcklig
Borås Energi och Miljö AB	Tillräcklig
Borås Elnät AB	Tillräcklig
Borås Djurpark & Camping AB	Tillräcklig
IBAB-Koncernen	Tillräcklig
Borås kommuns Parkerings AB	Tillräcklig
BoråsBorås TME AB	Tillräcklig
Akademiplatsen AB	Tillräcklig
Inkubatorn i Borås AB	Tillräcklig

Samtliga bolag i stadshuskoncernen bedöms av respektive lekmannarevisorer ha en tillräcklig intern kontroll. För 2021 bedömdes att två av åtta bolag i stadshuskoncernen hade en tillräcklig intern kontroll med utvecklingsområden. Lekmannarevisorerna i Stadshus AB kan mot bakgrund av detta konstatera att den interna kontrollen i stadshuskoncernen fortsatt att utvecklas i positiv riktning under 2022.

Bevakningsområden

Lekmannarevisorerna har under 2022 särskilt bevakat följande områden; koncernutveckling/ ägarstyrning, projekt EMC, koncernens finansieringsmöjligheter, bolagets beredande roll och bolagssammanslagning i koncernen.

Fördjupade granskningar

Centralt tillkommande kostnader i de kommunala bolagen

Första revisorsgruppen och lekmannarevisorerna har under 2022 genomfört en fördjupad granskning av centralt tillkommande kostnader i de kommunala bolagen. Projektet syfte är att kartlägga vilka centralt tillkommande kostnader som finns för Borås Stads kommunala bolag. Granskningen syftar även till att bedöma om hanteringen är ändamålsenlig och effektiv.

De centralt tillkommande kostnaderna för Borås Stads bolag omfattar, sett till respektive bolag, mindre betydande belopp årligen. Detta medför att effekterna av de brister som framkommer i granskningen inte är omfattande.

Första revisorsgruppens och lekmannarevisorernas bedömning är att de förhållanden som framkommer i granskningen innebär avsteg från det gemensamma ägardirektivets krav när det gäller formell styrning av bolagen. Förhållandena bedöms innebära att intern styrning och kontroll inom området inte är tillräcklig. Avsaknad av central uppföljning, överblick och samordning medför att Kommunstyrelsens uppsikt inom området bedöms som bristfällig.

Första revisorsgruppen och lekmannarevisorernas bedömning är att Kommunstyrelsen behöver säkerställa att det finns formella beslut av Kommunfullmäktige eller Kommunstyrelsen när det gäller samtliga obligatoriska kostnader som fördelas till Borås Stads bolag. Kommunstyrelsen, berörda nämnder och styrelserna i respektive bolag behöver säkerställa att skriftliga avtal upprättas som omfattar de tjänster som köps av, eller tillhandahålls till, bolagen. Kommunstyrelsen behöver även säkerställa en tillräcklig uppsikt inom området.

Kommunstyrelsen, berörda nämnder och bolagsstyrelser behöver därutöver säkerställa att hanteringen av de centralt tillkommande kostnaderna är förenliga med lagen om offentlig upphandling.

Föregående års granskning

Lekmannarevisorerna har inga kvarstående noteringar från föregående års granskning.

BEDÖMNING

Borås Stadshus AB har under året bedrivit arbetet i linje med de mål för verksamheten som anges i bolagets ägardirektiv. Bolaget uppnår det finansiella mål som fastställts av Kommunfullmäktige.

Bedömningen är att bolaget bedriver verksamheten i enlighet med det kommunala ändamålet och den kommunala kompetensen. Bolagets verksamhet bedöms ha skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

Andreas Ekelund
Lekmannarevisorernas biträde

BORÅS
STAD

STADSREVISIONEN

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen